MAASDRIEL

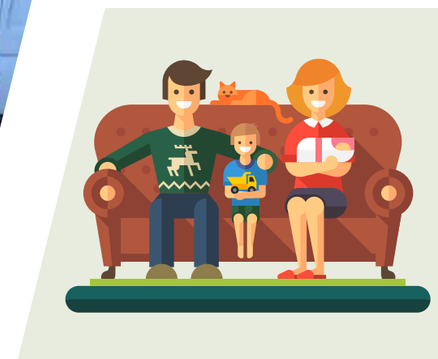

KRACHTIGE KERNEN

JAARRAPPORTAGE 2017

COLOFON

Uitgave van de gemeente Maasdriel

www.maasdriel.nl
14 0418

Tekst- en beeldredactie
Gemeente Maasdriel

Vormgeving
Circa 2

Januari 2018

Overname van teksten is alleen toegestaan met toestemming van de gemeente Maasdriel. Aan de inhoud van deze rapportage kunnen geen rechten worden ontleend.

INHOUDSOPGAVE

		Pag.
1.	Introductie	**5**
2.	Tellen van inwonersinitiatieven	**6**
3.	Vertellen over inwonersinitiatieven	**12**
4.	Proces in beeld	**16**
5.	Financieel overzicht	**23**

Gazelle

1. INTRODUCTIE

KRACHTIGE KERNEN

Het programma Krachtige Kernen richt zich op het vergroten van de leefbaarheid in de kernen. Maasdriel wil namelijk een actieve gemeente zijn met levendige dorpen en inwoners die elkaar helpen. Inwoners krijgen de ruimte om zelf in actie te komen om de leefbaarheid en voorzieningen in hun dorp in stand te houden of te verbeteren. De gemeente helpt hierbij door inwoners te inspireren een initiatief te starten en hen hierbij zo goed mogelijk te ondersteunen. Hiervoor heeft de gemeente, in samenwerking met, Stichting Welzijn Bommelerwaard (SWB) en de Leefbaarheidsalliantie Gelderland, twee grote projecten uitgevoerd. Het eerste project is de subsidieregeling 'Goed idee, doe er iets mee!' en het tweede project is de dorpentour.

SAMEN TERUGBLIKKEN

In deze rapportage kijkt de gemeente terug op de resultaten van het programma Krachtige Kernen in 2017. Maasdriel is trots op haar ondernemende inwoners en de mooie initiatieven die zij realiseren. Deze initiatieven willen we laten zien. Tegelijkertijd willen we ons verantwoorden aan de gemeenteraad en leren van onze ervaringen. Zo kunnen we steeds beter initiatieven aanjagen en ondersteunen.

SAMEN TELLEN & VERTELLEN

Om te kunnen leren van wat er goed gaat en wat we beter kunnen doen, gebruiken we de methodiek 'tellen & vertellen'. Dit betekent dat we:

- **Tellen:** we verzamelen informatie gebaseerd op getallen en andere harde criteria.

- **Vertellen:** we halen verhalen en ervaringen op. De ervaringen worden gebruikt voor het verbeteren van het proces binnen en buiten de organisatie. Zo zijn in de afgelopen periode medewerkers met initiatiefnemers in gesprek gegaan over hun ervaringen.

De harde criteria en de ervaringen zijn in deze rapportage op een rijtje gezet, zodat we ervan kunnen leren.

SAMEN VERDER

In de afgelopen 2 jaar heeft het programma Krachtige Kernen een pioniersfase doorlopen. Samen gingen we op zoek naar de juiste aanpak en hebben we gewerkt aan de relatie tussen inwoners en gemeente. Tijdens deze periode hebben we veel steun, energie en kansen gekregen van inwoners, ondernemers, onze partners en niet te vergeten onze collega's. Als het goed ging, maar ook als het even tegenzat. Onze dank gaat uit naar alle betrokkenen.

Nu werken we toe naar de opbouwfase. Met het programma Krachtige Kernen gaan we samen verder bouwen aan robuuste en structurele manieren om door en voor inwoners de leefbaarheid in de dorpen te versterken. Dit doen we door te investeren in de verbinding tussen inwoners en de gemeente. Deze rapportage geeft inzicht in wat er tot dusver is bereikt en wat de ervaringen zijn. In mei 2018 wordt het programma Krachtige Kernen geëvalueerd met de commissie Samenleving & Financiën en wordt een doorkijk geboden naar het vervolg van het programma.

2. TELLEN VAN INWONERSINITIATIEVEN

Het programma Krachtige Kernen bestaat uit twee grote projecten: de subsidieregeling ‘Goed idee, doe er iets mee!’ en de dorpentour. Met de subsidieregeling ‘Goed idee, doe er iets mee!’ kunnen inwoners, verenigingen en stichtingen via www.maasdriel.nl subsidie aanvragen wanneer ze een goed idee hebben om de leefbaarheid in hun dorp te versterken.

De dorpentour voert ons langs alle dorpen van Maasdriel. Hier gaan we in gesprek met inwoners over de leefbaarheid in hun dorp en wat zij hier zelf in kunnen betekenen. In deze rapportage geven we een indruk van de inwonersinitiatieven die naar aanleiding en/of met behulp van de subsidieregeling en de dorpentour tot stand zijn gekomen[1].

INWONERSINITIATIEVEN

VIA SUBSIDIEREGELING (54)

DORPENTOUR (28)

BEIDE (3)

85 inwonersinitiatieven zijn ontstaan naar aanleiding en/of met behulp van de subsidieregeling ‘Goed idee, doe er iets mee!’ en de dorpentour.

AANVRAGEN 'GOED IDEE, DOE ER IETS MEE!' PER KWARTAAL

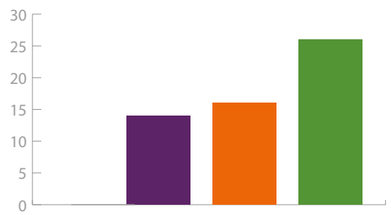

KWARTAAL 1 (0*)

KWARTAAL 2 (14)

KWARTAAL 3 (16)

KWARTAAL 4 (26)

*SUBSIDIEREGELING IS NOG NIET VAN KRACHT

56 aanvragen zijn ingediend tussen 1 april 2017 en 31 december 2017 voor het ontvangen van subsidie via ‘Goed idee, doe er iets mee!’. Het aantal subsidies dat wordt aangevraagd stijgt per kwartaal. Bijna de helft van de aanvragen (**46%**) is aangevraagd in het laatste kwartaal van 2017.

INITIATIEVEN DORPENTOUR SUBSIDIE

GEEN SUBSIDIE (28)

WEL SUBSIDIE (3)

31 inwonersinitiatieven zijn ontstaan naar aanleiding van de dorpentour. Daarvan vroegen 3 initiatieven subsidie aan via ‘Goed idee, doe er iets mee!’.

120 inwoners hebben zich opgegeven als initiatiefnemer via ‘Goed idee, doe er iets mee!’.
Ook **95** verenigingen en stichtingen verbonden zich aan de initiatieven, net zoals talloze ondernemers en vrijwilligers.

TYPE INWONERSINITIATIEVEN

SOCIAAL (52)

FYSIEK (33)

52 inwonersinitiatieven zijn gericht op het versterken van de sociale leefbaarheid. Bijvoorbeeld het organiseren van activiteiten voor ouderen, jongeren of de buurt.

33 initiatieven hebben zich ingezet voor het verbeteren van de fysieke leefbaarheid. Bijvoorbeeld het realiseren van een speeltuin of verbeteren van de verkeersveiligheid.

[1] De oplettende lezer zal het wellicht opvallen dat een aantal kleine wijzigingen zijn opgetreden sinds de voortgangsrapportage. Dit komt omdat een aantal registraties zijn aangepast (o.a. datum), waardoor er veranderingen optreden in de cijfers.

TYPE INWONERSINITIATIEVEN MET SUBSIDIE

VIA DORPENTOUR

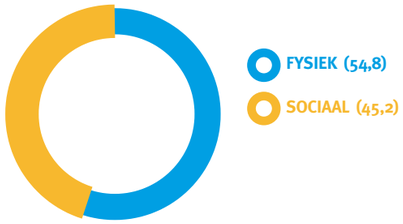

Opvallend is dat **54,8%** van de initiatieven vanuit de dorpentour gericht is op de fysieke leefbaarheid, terwijl inwonersinitiatieven waarvoor subsidie via ‘Goed idee, doe er iets mee!’ is aangevraagd zich grotendeels **(71,9%)** richten op de sociale leefbaarheid. **2** van de **3** initiatieven die zijn ontstaan uit de dorpentour én subsidie hebben aangevraagd zijn gericht op de sociale leefbaarheid.

Van **48** inwonersinitiatieven wordt verwacht dat zij structureel bij dragen aan de leefbaarheid. Bijvoorbeeld het opzetten van een voorziening of een verbetering daarvan. **37** inwoners-initiatieven zijn incidenteel van aard.

TYPE INWONERS-INITIATIEVEN

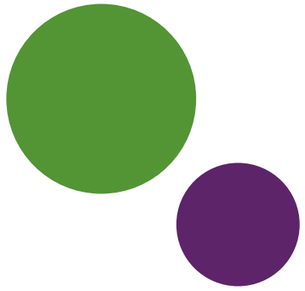

Deze initiatieven geven vaak een impuls aan de leefbaarheid en zijn meestal gericht op sociale activiteiten (bv. evenementen).

Tevens zijn **2** van de **3** initiatieven die zijn ontstaan vanuit de dorpentour én waarvoor subsidie is aangevraagd structureel van aard.

ONDERSTEUNING

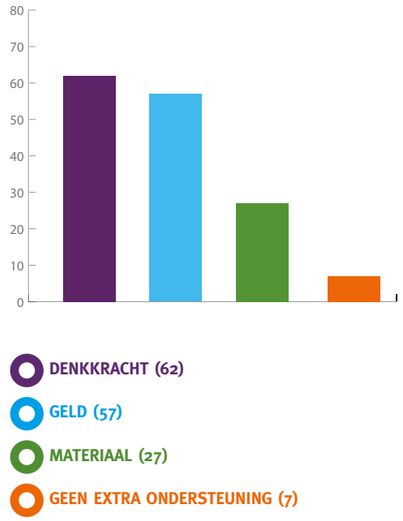

78 inwonersinitiatieven hebben ondersteuning gevraagd aan de gemeente.

De **7** overige initiatieven hadden om te starten alleen een zetje nodig via de dorpentour. **56** keer vroegen inwoners subsidie aan via ‘Goed idee, doe er iets mee!’. Daarnaast heeft één initiatief via een andere route financiële ondersteuning ontvangen. **62** initiatieven maakten gebruik van de denkkracht van ambtenaren. Zij kregen bijvoorbeeld advies over het plan van aanpak of over veiligheid. Ook zijn **27** inwonersinitiatieven voorzien van materialen. Dit varieert van het lenen van dranghekken en veiligheidsvestjes tot het inkopen van bloembollen.

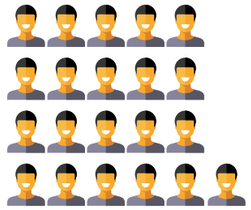

21 ambtenaren gaven advies en waren betrokken bij de inwonersinitiatieven.

IN GESPREK

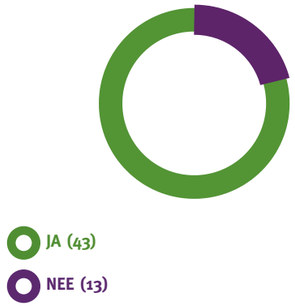

43 keer stond op de subsidieaanvraag aangegeven dat initiatiefnemers graag in gesprek wilden met de gemeente over hun initiatief. Tijdens zo’n gesprek kunnen initiatiefnemers advies vragen aan ambtenaren of hulp ontvangen bij het verder invullen van het aanvraagformulier.

30 van de subsidieaanvragen ‘Goed idee, doe er iets mee!’ zijn toegekend. **3** zijn afgewezen. **19** subsidieaanvragen zijn in behandeling. De overige **4** aanvragen zijn ingetrokken en/of elders in de organisatie of bij partners belegd. Zo was het bijvoorbeeld veel voordeliger en sneller voor de gemeente om bloembollen te bestellen voor één van de inwonersinitiatieven, dan hier subsidie voor te verstrekken.

STAND VAN ZAKEN SUBSIDIEAANVRAGEN

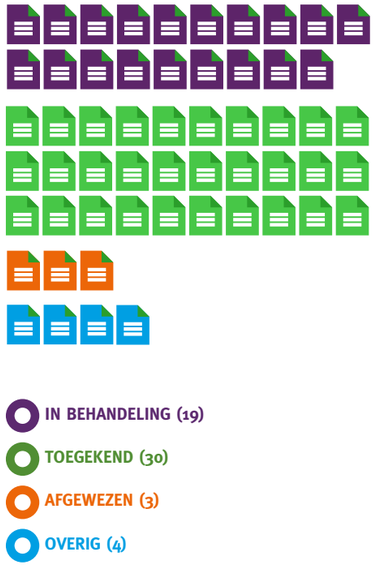

8 inwonersinitiatieven van de **30** die subsidie hebben gekregen via ‘Goed idee, doe er iets mee!’, zijn gerealiseerd en hebben een verslag met foto ingestuurd.

8 Inwonersinitiatieven zijn gestart via de dorpentour en zijn gerealiseerd.

WAT KUNNEN WE VAN DEZE CIJFERS LEREN?

- **Het aantal inwonersinitiatieven is flink gegroeid, waarbij steeds meer gebruik wordt gemaakt van de subsidieregeling 'Goed idee, doe er iets mee!'.** De meeste subsidies zijn aangevraagd in het laatste kwartaal. Dit is opmerkelijk gezien er - naast het gebruik van Social Media - niet actief campagne is gevoerd voor de subsidieregeling na september 2017. **Het lijkt erop dat de subsidieregeling steeds beter bekend wordt!** Opmerkelijk is ook dat steeds meer initiatieven zich melden via andere wegen dan 'Goed idee, doe er iets mee!' en de dorpentour. Deze initiatieven zijn niet meegerekend in deze rapportage, maar zijn wellicht een extra indicatie dat inwonersinitiatieven steeds meer gaan leven in Maasdriel.

- **Initiatiefnemers vragen voornamelijk om advies en geld.** Dit betekent dat naast het vrijmaken van subsidiegeld, er ook tijd nodig is voor medewerkers om hun adviesrol goed te kunnen oppakken. Ook is het belangrijk dat we blijven benadrukken dat slechts eenmalig subsidie kan worden aangevraagd via 'Goed idee, doe er iets mee!' per inwonersinitiatief.

- **Initiatieven vanuit de dorpentour maken vrijwel geen gebruik van de subsidieregeling 'Goed idee, doe er iets mee!'.** Slechts **3** van de **31** initiatieven uit de dorpentour vroegen een subsidie aan. Een aantal initiatieven (9) is gestrand, het is daarom logisch dat hiervoor geen subsidie is aangevraagd. In veel gevallen zijn inwoners eerder op zoek naar een luisterend oor, advies, een helpende hand of inspiratie.

- **Initiatieven die subsidie aanvragen zijn voornamelijk sociaal van aard.** Dit is goed nieuws. Ook de dorpentour heeft meer sociale initiatieven, dan een halfjaar geleden. Initiatieven richten zich ook steeds meer op het structureel bijdragen aan de leefbaarheid. Deze ontwikkelingen moeten we blijven stimuleren!

- **Een aantal initiatieven is nog niet afgerond of doorgezet.** Deels valt dit te verklaren doordat 9 initiatieven zijn gestopt en veel initiatieven nog in ontwikkeling zijn. De meest voorkomende reden hiervoor is dat er uiteindelijk toch te weinig animo blijkt te zijn voor het initiatief. Ook blijkt dat het merendeel van de subsidieaanvragers niet op tijd hun subsidieverantwoording (verslag + foto) inlevert of vergeet dit te doen. Als gemeente vinden we het nu juist leuk om de resultaten ook terug te zien; we willen hier dan ook actiever naar gaan vragen.

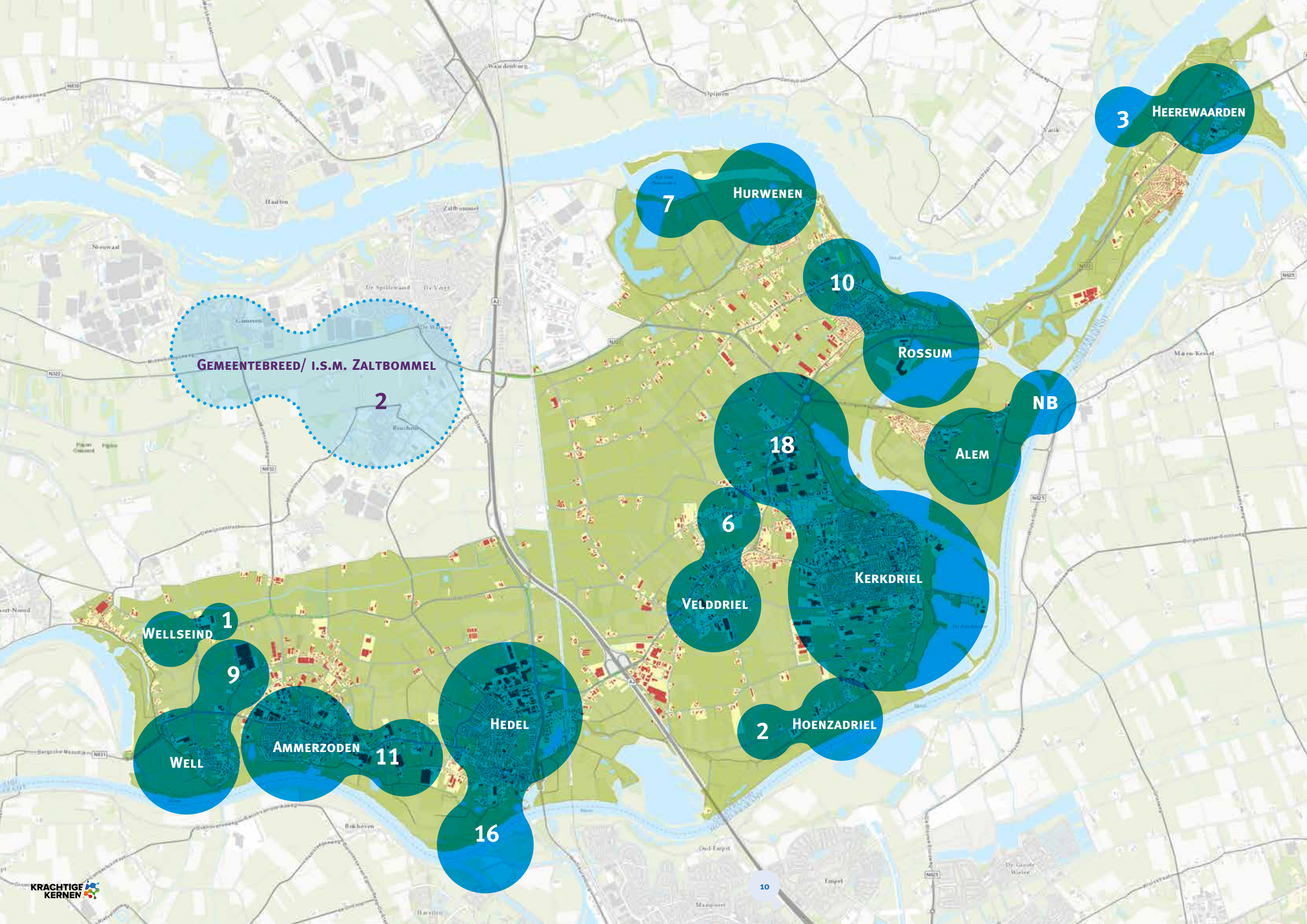

KRACHTIGE KERNEN

AMMERZODEN
(**11** inwonersintiatieven)

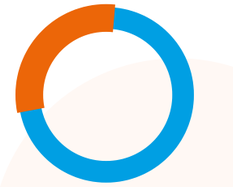

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

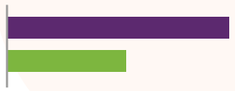

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

HEERWAARDEN
(**3** inwonersintiatieven)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

HURWENEN
(**7** inwonersintiatieven)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

ROSSUM
(**10** inwonersintiatieven)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

WELL
(**9** inwonersintiatieven)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

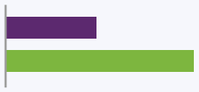

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

GEMEENTEBREED/ I.S.M. ZALTBOMMEL
(**2** inwonersintiatieven)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

HEDEL
(**16** inwonersintiatieven)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

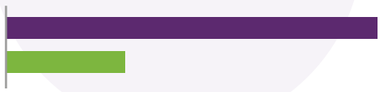

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

HOENZADRIEL
(**2** inwonersintiatieven)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

KERKDRIEL
(**18** inwonersintiatieven)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

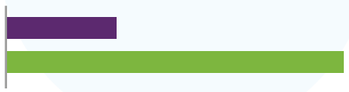

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

VELDDRIEL
(**6** inwonersintiatieven)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

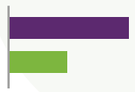

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

WELLSEIND
(**1** inwonersintiatief)

Subsidieaanvragen: ✱
Initiatieven via de dorpentour: ✱

Sociaal initiatief ✱
Fysieke initiatief ✱

Structureel initiatief
Incidenteel initiatief

NB: Regelmatig kruisen initiatieven ons pad die niet zijn ontstaan via Krachtige Kernen. Zo is er bijvoorbeeld uit de huiskamerverslagen gebleken dat in Alem veel inwonersinitiatieven plaatsvinden. Een klein aantal of géén inwonersinitiatieven in dit overzicht betekent dus niet dat inwoners stilzitten.

3. VERTELLEN OVER INWONERSINITIATIEVEN

Het programma Krachtige Kernen ondersteunt en stimuleert inwonersinitiatieven. We zijn daarom benieuwd naar de verhalen achter de initiatieven: hoe het is gegaan, wat is de impact op de leefbaarheid en hoe is de ondersteuning verlopen? Kortom: wat ging er goed, wat kan beter en hebben initiatiefnemers tips voor ons en hun dorpsgenoten?

Uiteraard willen we voornamelijk van inwoners zélf weten hoe zij de ondersteuning van de gemeente ervaren en in hoeverre hun initiatief heeft bijgedragen aan de leefbaarheid in hun dorp. Daarom zijn ambtenaren van de gemeente Maasdriel op pad gegaan om interviews af te nemen met initiatiefnemers. Een selectie is gemaakt van gerealiseerde initiatieven uit verschillende kernen. Uiteraard geeft deze selectie geen volledig beeld van alle initiatieven, maar is bedoeld om een eerste indruk te geven.

MIDDELEEUWS FESTIJN IN ROSSUM

Op zaterdag 16 september ging het dorp Rossum terug in de tijd. Voor één dag werd Rossum teruggetoverd naar de middeleeuwen: ridders, jonkvrouwen en heksen kwamen voor even weer tot leven in het Slotpark. Ook was er een keur aan kraampjes, eten en muziek. Geen wonder dat ondanks het slechte weer maar liefst 1500 tot 2000 bezoekers op het evenement afkwamen.

De aanleiding voor dit middeleeuws festijn was het 450-jarig bestaan van het Manhuisfonds van Rossum. Het Manhuisfonds (www.manhuisfondsrossum.nl) zet zich in voor de bestrijding van armoede. Met het evenement wil het Comité Middeleeuws Rossum meer bekendheid genereren voor het fonds en meer verbinding tussen inwoners en organisaties tot stand brengen.

Dit is goed gelukt. Het Manhuisfonds heeft (al tijdens de voorbereidingen) meer naamsbekendheid gekregen o.a. via de media. Het verbindende effect van het initiatief is ook zichtbaar:

‘Het evenement heeft ervoor gezorgd dat meer mensen elkaar hebben leren kennen, ontmoetingen en samenwerken. Dit heeft ertoe geleid dat meer mensen elkaar nu niet alleen vriendelijk toeknikken op straat, maar ook met elkaar in contact komen, het gesprek met elkaar aangaan.’, aldus de initiatiefnemer.

Ook tijdens de voorbereidingen van het evenement kwamen verbindingen tot stand. 15 verenigingen werkten samen met ongeveer 90 vrijwilligers aan één doel. ‘Het is zo mooi om te zien dat verenigingen die dezelfde soort activiteiten organiseren in het eigen dorp, (Oranjeverenigingen, toneelverenigingen enz.) nu samenwerkten. Een mooie verbinding is gelegd!’

Ervaring met de gemeente:
Het contact en de samenwerking is volgens de initiatiefnemers goed verlopen. De informatie was duidelijk. Daarnaast is het aanvragen van de subsidie en de ondersteuning soepel verlopen. De hoogte van de leges van de gemeente wordt echter wel gezien als een obstakel. Uit eerdere ervaringen wil de initiatiefnemer de gemeente meegeven dat het belangrijk is de regels niet te strak te hanteren, maar juist de samenwerking op te zoeken en elkaar vertrouwen te geven. Ook is het niet altijd duidelijk bij wie je moet zijn in de gemeente voor je (hulp)vraag.

Belangrijkste tips van de initiatiefnemers:

Aan inwoners:
- Zoek de verbinding. Zoek en benoem de overeenkomsten en probeer samen te werken met andere verenigingen en organisaties. Hiermee ga je versnippering tegen.
- Er werd gezorgd voor een handig online aanmeldformulier voor vrijwilligers met concrete taken: http://hrc14.nl/middeleeuws-rossum/. Handig voor het organiseren van handjes.

Aan de gemeente:
- Meer delen van inwonersinitiatieven, bijvoorbeeld via een (online) overzicht.
- Meer samenwerken en vertrouwen opbouwen met de gemeente.
- Legeskosten zijn (te) hoog voor evenementen.
- Meer duidelijkheid over wie aanspreekpunt is namens de gemeente.

JEUGDDISCO WELL

Tijdens één van de huiskamergesprekken is het idee ontstaan om een jeugdsoos op te zetten voor jongeren tussen de 12 en 17 jaar. Een idee waar de Stichting Jeugdvakantiespelen Well al eerder over had nagedacht maar, mede vanwege kosten, nog niet tot uitwerking had gebracht. De dorpentour en de ondersteuningsmogelijkheden gaven het steuntje in de rug dat nodig was om te starten.

Voor de organisatie van de jeugdsoos is een werkgroep opgericht bestaande uit vijf ouders en het bestuur van de Stichting Jeugdvakantiespelen. Helaas bleek in de aanloop naar de eerste avond dat de uitgenodigde jeugd niet happig was op het initiatief, omdat er geen alcohol zou worden geschonken. De initiatiefnemers zijn vervolgens in gesprek gegaan met de jeugd en kinderen uit groep 8. Dit laatste heeft tot resultaat gehad dat er wel kinderen zijn geweest maar de oorspronkelijke doelgroep heeft het af laten weten. Uiteindelijk is besloten de tweede jeugddisco af te blazen.

Dat het initiatief niet is geslaagd is heel jammer, want de wens een activiteit te bieden aan deze jongeren blijft bestaan. Door het ontbreken van tijd, ruimte en mankracht is het lastig opnieuw een initiatief te starten. Wel zijn er ideeën om eventueel samenwerking te zoeken met omliggende kernen.

Ervaring met de gemeente: De ondersteuning vanuit de gemeente is positief ervaren. Een ambtenaar is aanwezig geweest bij enkele vergaderingen van het opstarten en uitwerken van het initiatief, heeft hen in contact gebracht met initiatiefnemers voor een jeugdsoos in Rossum en informatie verstrekt over de subsidie “Goed idee, doe er iets mee!”. Een goede samenwerking. Ook het samen terugkijken op het initiatief is fijn. Wel was er wat verwarring over de aanvraag, de initiatiefnemers kregen namelijk in de eerste instantie het verkeerde formulier mee.

Belangrijkste tips van de initiatiefnemers:
Aan inwoners:
- Vele handen maken licht werk, organiseer een netwerk.
- Onderzoek het draagvlak voor het initiatief

Aan de gemeente:
- De dorpentour zet aan tot het starten van inwonersinitiatieven.
- De initiatiefnemers waren niet op de hoogte van partners van de gemeente die hulp kunnen bieden. Goed idee dus om hen beter te promoten.

STICHTING KINDERVAKANTIEWEEK ROSSUM

De stichting kindervakantieweek Rossum heeft subsidie aangevraagd voor het gedeeltelijk bekostigen van een kabel en verdeelkast voor een extra stroomvoorziening. Deze hebben ze namelijk nodig voor evenementen. Lenen is niet meer mogelijk en huren is erg duur. Op zoek naar een duurzame oplossing dus. Ook andere verenigingen mogen gebruik maken van de stroomvoorziening. Goed voor het woonklimaat en de ondersteuning van verenigingen vinden de initiatiefnemers.

Ervaring met de gemeente: De subsidieaanvraag is vlot verlopen. Ook de informatie was duidelijk en laagdrempelig volgens de initiatiefnemers. Het was vooral prettig dat de aanvraag snel in behandeling werd genomen, zodat de materialen op tijd konden worden besteld.

Belangrijkste tips van de initiatiefnemers:
Aan inwoners:
- Ook andere organisaties kunnen baat hebben bij je initiatief en/of aanvraag. Leg verbindingen.

Aan de gemeente:
- Het is voor initiatiefnemers prettig om de aanvraag laagdrempelig te laten verlopen.
- Een snelle afhandeling is belangrijk voor initiatiefnemers, niet alleen voor de klantvriendelijkheid, maar ook voor het succes van het initiatief.

ZESKAMP TIENERS EN JEUGD HEDEL

De hervormde gemeente organiseert elk jaar een vakantiebijbelclub, 2 dagen voor basisschoolkinderen en 1 dag voor tieners. Op de laatste dag wordt een zeskamp georganiseerd. Met dit initiatief wil de initiatiefnemer een gezellige tijd organiseren. Iedereen is welkom.

De bijbelvakantieclub is goed verlopen. Steeds meer kinderen doen mee. Om het evenement bekend te maken zijn flyers verspreid, posters opgehangen en zijn jongeren via de sportverenigingen en op straat uitgenodigd. In de voorbereidingen en tijdens het evenement is de hulp ingeschakeld van vrijwilligers en de brandweer.

Ervaring met gemeente: De aanvraag en het contact met de gemeente is goed verlopen. Meer online informatie zou wel handig zijn. Het is niet altijd duidelijk via welke route je ondersteuning aan kan vragen. Ook zou het leuk zijn als er meer gedeeld wordt vanuit de gemeente (niet alleen via de lokale bladen)

Belangrijkste tips van de initiatiefnemers:
Aan inwoners:
- Maak gebruik van de mogelijkheden die de gemeente biedt, maar ook van bedrijven zoals de Rabobank. Zij hebben ook vrijwilligers en financiële middelen voor lokale initiatieven.

Aan de gemeente:
- Meer (online) informatie delen over ondersteuningsmogelijkheden van de gemeente. Ook over partners van de gemeente en andere initiatieven.

WELKOMSTBRIEF ARBEIDSMIGRANTEN

Het initiatief voor een welkomstbrief voor arbeidsmigranten kwam naar voren tijdens één van de bewonersavonden in Kerkdriel. Twee raadsleden hebben dit idee vervolgens tijdens het vragenhalfuurtje ingebracht. De welkomstbrief is een brief waarin arbeidsmigranten welkom worden geheten en waarin regels worden uitgelegd die zorgen voor een prettiger leef- en woonklimaat. De brief wordt op termijn via de welkomsttas verspreid. De welkomsttas wordt dit jaar weer gegeven aan alle nieuwe inwoners (huishoudens) op het moment dat zij zich inschrijven bij de gemeente. De tas bevat praktische informatie.

Belangrijkste tips van de initiatiefnemers:
- Een goede samenwerking tussen gemeente en inwoners is heel belangrijk.

Aan inwoners:
- Neem het initiatief! De overheid zorgt dat er faciliteiten zijn, inwoners moeten deze kansen grijpen.

Aan de gemeente:
- Actiever communiceren in verschillende media en meer informatie beschikbaar stellen over Krachtige Kernen en de initiatieven.
- Het zou goed zijn om per kern na een jaar een evaluatie te maken van de initiatieven, daar een flyer van te maken en deze te verspreiden onder inwoners. Zo kunnen inwoners een voorbeeld nemen aan eerdere initiatieven.

SPEELPLEK BOONKAMP AMMERZODEN

BOOMPLANTDAG HEDEL

DAMES RUIMEN ZWERFAFVAL OP IN AMMERZODEN

FANFARE LA HARPE VELDDRIEL

HONDENUITLAATPLEK - AMMERZODEN
(FOTO DOOR GERRIT GROENEVELD)

BASKETBAL EN BUSKRUIT - SPORTEN MET JEUGD IN WELL

BLOEMBAKKEN WELL

MIDDELEEUWS ROSSUM

MINI BIEB WELL

IJSCLUB HURWENEN
(FOTO DOOR IRIS VAN IERSEL)

SENIORENWEEK

4. PROCES IN BEELD

Maasdriel is trots op de initiatieven van haar ondernemende inwoners. Het inspireren en ondersteunen van inwonersinitiatieven gaat nog niet altijd vanzelf. We zitten samen in een leer- en groeiproces. De gemeente wil inwoners meer ruimte en ondersteuning bieden. Dat vraagt om een andere werkwijze.

BURENHULP
Het is belangrijk om naar elkaar om te zien en daarom is in een aantal dorpen Burenhulp opgericht. Heeft u een klein klusje dat u niet zelf kunt doen, Burenhulp kan het voor u doen. Burenhulp bestaat uit mensen uit het dorp.

JEUGDSOOS
In een aantal dorpen wordt een jeugdsoos georganiseerd. Zo is er voor de jeugd ook een mogelijkheid omop stap te gaan en elkaar te ontmoeten.

BEWONER IS VERANTWOORDELIJK (EIGENAAR), GEMEENTE HEEFT GEEN ROL.

TOEZICHT EN HANDHAVEN
De handhavers en inspecteurs van de gemeente controleren en handhaven op de naleving van de regels.

GEMEENTE IS VERANTWOORDELIJK (EIGENAAR), BEWONER IS KLANT.

AANVRAGEN PASPOORT, IDENTITEITSKAART & RIJBEWIJS
Alleen de gemeente is bevoegd om paspoorten, identiteitskaarten en rijbewijzen te verstrekken. Dit is bepaald in de wet.

PARTICIPATIERAAD & CLIËNTENRAAD
De Participatieraad & Cliëntenraad geeft de gemeente gevraagd en ongevraagd advies over het zorg-beleid. De gemeente bepaalt het beleid, maar vindt het belangrijk om de wensen en ideeën van de inwoners mee te nemen

GEMEENTE IS VERANTWOORDELIJK (EIGENAAR), BEWONER HELPT EN DENKT MEE.

INRICHTEN BUITENRUIMTE
Het inrichten van de straten, parken en omgeving is een verantwoordelijkheid van de gemeente. Toch doet de gemeente dit graag samen met de bewoners.

BEWONER IS VERANTWOORDELIJK (EIGENAAR), GEMEENTE HELPT EN DENKT MEE.

ZWERFAFVAL
Afval op straat of in het groen is niet bevorderlijk voor het fijn wonen in een dorp. De gemeente doet een deel, maar scholen, verenigingen en dorpsraden pakken dit verder op. De gemeente ondersteunt in het verstrekken van vuilniszakken, hesjes, afvalgrijpers, handschoenen en voeren het afval af.

ENERGIECOACH
De energiecoach komt langs om te helpen bij het besparen van energie in huis. Inwoners van Maasdriel kunnen zelf energie-coach worden of de energiecoach vragen langs te komen. De gemeente helpt bij het werven en opleiden van de coaches.

SAMEN GROEIEN

Een andere werkwijze aanleren vraagt iets van alle betrokkenen, het gaat namelijk niet vanzelf maar met vallen en opstaan. Het gaat om het opdoen van ervaringen. Van ervaringen leren we door ze te benoemen en ze te delen. Dan kunnen we de successen vasthouden en verbeterpunten oppakken. Dit doen we met behulp van de PDCA-cyclus.

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe we als organisatie hiermee aan het werk zijn gegaan.

SAMEN IN GESPREK

In de afgelopen periode zijn medewerkers van de gemeente met inwoners in gesprek gegaan over hun initiatief. De ervaringen van deze gesprekken worden, wanneer dat nodig is gebruikt voor het verbeteren van het proces. De inwoners geven expliciet aan het persoonlijke gesprek nu juist zo te waarderen. Het versterkt de relatie.

Ook bij het ondersteunen van de inwonersinitiatieven proberen we met alle partijen om tafel te gaan zitten. Een mooi voorbeeld hiervan is het initiatief voor hondenuitrenvelden. Via de straatgesprekken in Ammerzoden en de oproep in het Krachtige Kernen magazine gaven inwoners aan een hondenuitrenveld te willen organiseren. Tijdens de tweede bewonersavond in Ammerzoden is het initiatief met een groep inwoners en ambtenaren uitgewerkt.

Er wordt momenteel in samenspraak gekeken naar de mogelijkheden. Zo is er gekeken naar een samenwerkingsverband met het Zonnelied en is er tijdens een gezamenlijke wandeling naar alternatieve mogelijkheden gezocht.

Binnen de gemeentelijke organisatie zijn we ook op zoek gegaan naar ervaringen. In de eerste helft van 2017 is dit gebeurd door interviews met medewerkers die inhoudelijk betrokken zijn bij programma Krachtige Kernen. Ook hebben we het programma en het proces geëvalueerd. De volgende groepen hebben bijgedragen aan deze evaluatie:

- Betrokkenen bij de subsidieregeling ‘Goed idee, doe er iets mee!’
- Betrokkenen bij de dorpentour
- Medewerkers
- Management
- Raad van Inspiratie & Advies
- Stuurgroep programma Krachtige Kernen

Hieronder zijn de belangrijkste bevindingen per onderwerp samengevat.

1. DORPENTOUR

	STRAATGESPREK	HUISKAMERGE-SPREK	BEWONERSAVOND
ROSSUM	3	0	2
WELL/ WELLSEIND	0	3	2
HEDEL	3	0	2
VELDDRIEL	0	3	2
ALEM	0	2	0
HOENZADRIEL	0	0	2
HURWENEN	0	2	0
KERKDRIEL	2	0	2
AMMERZODEN	2	0	2
HEEREWAARDEN	1	1	0

Met de dorpentour hebben we een bezoek gebracht aan de dorpen. Hier zijn straatgesprekken en/of huiskamergesprekken gevoerd. Tot slot is er in bijna elk dorp afgesloten met een of twee bewonersavonden. In Rossum, Well/Wellseind, Hedel, Velddriel, Hoenzadriel, Kerkdriel en Ammerzoden zijn per dorp twee bewonersavonden georganiseerd. Voor Alem, Hurwenen en Heerewaarden is dit anders. De dorpsraad van Alem heeft aangegeven dat de onderwerpen die zijn opgehaald tijdens de Dorpentour al door inwoners worden opgepakt. Hurwenen organiseerde zelf een dorpsraadavond waarbij de gemeente werd uitgenodigd en de dorpsraad van Heerewaarden heeft aangegeven graag een eerste bewonersavond te willen nadat MFC De Steen in bedrijf is.

Gedurende de organisatie van de dorpentour hebben we geleerd dat **elk dorp een andere aanpak vereist** en andere zaken nodig heeft. Hier houden we rekening mee. Zo vervullen per kern verschillende organisaties, dorpsraden, ondernemers, verenigingen en/of stichtingen een centrale rol in het dorp. Lokale spelers weten het beste wat werkt in hún kern. Ook hebben we ervaren dat extra aandacht én gerichte communicatie voor de dorpentour nodig was.
De één-op-één straatgesprekken verliepen heel prettig. Een belangrijke tip die we kregen van inwoners via Facebook is om **ook tijdens de avonduren straatgesprekken te voeren.**

De huiskamergesprekken en bewonersavonden verliepen soms wat stroef. Er werden stevige en open gesprekken gevoerd over het beeld dat inwoners hebben van de gemeente en hoe we samen verder kunnen. **Juist deze gesprekken zorgen voor een betere samenwerking tussen inwoners en de gemeente op lange termijn.** Inwoners hebben het gesprek in eerste instantie, begrijpelijk, aangegrepen om hun negatieve ervaringen met de gemeente op tafel te leggen. Daarna pas was het mogelijk om afspraken te maken in het kader van het programma Krachtige Kernen.

Centraal in de dorpentour staat het gesprek over eigenaarschap en wat inwoners zelf kunnen betekenen voor hun leefomgeving en hoe de gemeentelijke organisatie daarbij een handje kan helpen.

De daadkrachtige dames uit Ammerzoden zijn hiervan een mooi voorbeeld. Zij gaven aan iets te willen doen aan het zwerfafval. Tijdens de bewonersavond voegden zij de daad bij het woord en kwamen ze binnenlopen met zakken vol opgehaald zwerfafval!

Medewerkers vinden de dorpentour een extra kans en middel om in gesprek te blijven met inwoners en burgerparticipatie te vergroten. De voorkeur gaat uit naar kleinschalige gesprekken, omdat deze doorgaans als constructiever worden ervaren. Er is in ieder geval een hoop losgemaakt door de dorpentour. Deze energie willen we vasthouden!

2. SUBSIDIEREGELING 'GOED IDEE, DOE ER IETS MEE!'

De subsidieregeling ‘Goed idee, doe er iets mee!’ ging van start op 1 april 2017. Sindsdien hebben we een flink aantal aanvragen (56) ontvangen. Ook groeit het aantal aanvragen per kwartaal sterk. Over het algemeen wordt de subsidieregeling heel goed gebruikt. In april 2018 wordt de subsidieregeling ‘Goed idee, doe er iets mee!’ geëvalueerd. In de tussentijd is een aantal aandachtspunten op een rij gezet.

- Evalueren van de spelregels rond aanvraagtermijn en te subsidiëren posten
- Aanvraagformulier gebruiksvriendelijker maken
- Spelregels verduidelijken en vereenvoudigen
- Beter op de spelregels letten

3. CAMPAGNE

1. Campagne 'Goed idee, doe er iets mee!'
In 2017 hebben we uitvoerig campagne gevoerd om de subsidieregeling 'Goed idee, doe er iets mee!' onder de aandacht te brengen van inwoners en hen aan te sporen een initiatief te starten. Er zijn ansichtkaarten, posters en bierviltjes verspreid, er is een advertentie geplaatst in het Carillon en er is zelfs een magazine uitgebracht. We kregen zelfs 5 bierviltjes en 3 reacties n.a.v. het magazine teruggestuurd met ideeën.

De reacties op de campagne waren meestal **positief**, zowel vanuit inwoners als medewerkers. Daarbovenop kregen we de **complimenten** van de participatieraad Maasdriel. **Vooral het gebruik van verhalen, beeldmateriaal en toegankelijke taal blijkt een succes.** Geconstateerd is dat het bereik en interactie met inwoners veel groter blijkt via social media dan traditionele media. In de tweede helft van 2017 hebben we daarom extra ingezet op het delen van initiatieven en berichten via social media. **Het delen van inwonersinitiatieven zet initiatiefnemers in het zonnetje en kan andere inwoners inspireren.**

Eén van de initiatieven die we hebben gedeeld op Facebook is het opknappen van de speelplek door de bewoners van de Boonkamp. Het bericht is door maar liefst **5.422 personen** gezien. 169 personen vond het bericht leuk, 6 zelfs geweldig en het is 8 keer gedeeld! Ook kwamen er 26 reacties op het bericht.

2. Interne campagne
Ook intern is er 'campagne gevoerd' om medewerkers te informeren en enthousiast te maken voor het programma Krachtige Kernen. **Medewerkers geven naar aanleiding van deze campagne aan meer verhalen te willen horen en daarover in gesprek te gaan om de nieuwe manier van werken eigen te kunnen maken.**

Lichtpuntjes in de stuurgroep
Zo nu en dan worden initiatiefnemers en medewerkers die een succes hebben behaald benoemd tot lichtpuntjes. Tijdens de vergadering van de stuurgroep Krachtige Kernen worden zij in het zonnetje gezet en delen ze hun verhaal. Want: goed voorbeeld doet goed volgen!

Ook de organisatoren van het Rocketten festival kwamen op bezoek bij de stuurgroep. Met hun initiatief hebben zij laten zien dat je **mooie dingen kan bereiken als je een netwerk opbouwt rondom je initiatief**. Zij werken intensief samen met inwoners en ondernemers. Via een tip van de gemeente kwamen zij terecht bij de ondernemingsvereniging Hedel.

DE OPRICHTERS VAN WELLINGELICHT PRESENTEREN DE EERSTE UITGAVE AAN WETHOUDER SØRENSEN

EEN VAN ONZE MEDEWERKERS WORDT UITGEROEPEN TOT LICHTPUNTJE VOOR ZIJN UITMUNTENDE SAMENWERKING MET COLLEGA'S EN INWONERS

"ORGANISATOREN ROCKETTENFESTIVAL SAMEN MET ONDERSTEUNEND AMBTENAAR IN DE STUURGROEP"

4. HET GEREEDSCHAP VERANDERT

Medewerkers vinden het leuk om inwonersinitiatieven te stimuleren en te ondersteunen. Dat we zoekende zijn is logisch. Het gesprek over wat er nodig is gaat met name over:

- Tijd en ruimte om inwoners goed op weg te helpen.
- Ruimte om te leren. Hiervoor is vertrouwen nodig van alle betrokkenen.
- Fouten mogen maken om daarvan te leren.
- Focus op de vraag in plaats van de regels (De Bedoeling).
- Omgaan met afweging van (collectieve) belangen.
- Uitspreken van heldere verwachtingen.
- Behoefte aan één ingang voor vragen, verzoeken en initiatieven.
- Het lef om nieuwe uitdagingen aan te gaan; spannend!

Tips aan initiatiefnemers:

- Start klein, eindig groots
- Werk aan het genereren van draagvlak en een netwerk
- Ga op tijd in gesprek met de gemeente
- Ben actief en doe dat waar je energie van krijgt!

DE RAAD VAN INSPIRATIE & ADVIES

De Raad van Inspiratie & Advies bestaat uit inwoners van de gemeente Maasdriel, die gevraagd en ongevraagd advies geven over het proces tussen gemeente en de inwoners. Hierbij wordt natuurlijk vooral naar het belang van de inwoner gekeken. Ook brengt de Raad nieuwe ideeën onder de aandacht. Het geven van advies en inspiratie zorgt ervoor dat de gemeente scherp wordt gehouden en dat ook naar mogelijkheden buiten de gebaande paden wordt gekeken. Deze samenwerking zorgt voor betere plannen en uitvoering.

Tot dusver gaf de Raad van Inspiratie & Advies ons de volgende tips mee:

Netwerk

- Betrek alle partijen: inwoners, politiek en ambtenaren en zet in op het gezamenlijk belang.
- Succesvolle en duurzame inwonersinitiatieven zorgen voor draagvlak en bouwen een netwerk op van structurele en incidentele vrijwilligers. Deel deze tip met initiatiefnemers.
- Blijf werken aan het opbouwen van vertrouwen met inwoners.

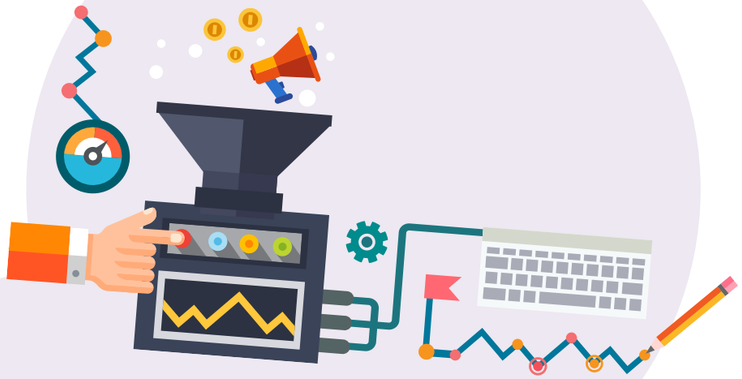

Proces

- Onderzoek de mogelijkheid voor een dorpscontactpersoon.
- Zorg voor een centraal aanspreekpunt (bv. loket) voor inwonersinitiatieven waar mensen terecht kunnen voor allerlei vormen van ondersteuning.

Communicatie

- Maak méér gebruik van visuele communicatie (bv. praatplaten).
- Ga vaker in gesprek met inwoners over hun ervaringen, bijvoorbeeld via een telefonisch interview.
- Duidelijk aangeven wat er gebeurt met feedback van inwoners.
- Ook benadrukken wat goed gaat!

5. FINANCIEEL OVERZICHT

Voor het programma Krachtige Kernen is een totaalbudget beschikbaar gesteld van € 230.000: in 2016 € 100.000 en in 2017 € 100.000, met als dekking de reserve Sociaal Domein. In 2018 is er via een amendement € 30.000 beschikbaar gesteld voor de initiatieven in het kader van programma Krachtige Kernen, met als dekking het positieve saldo van de meerjarenbegroting.

In 2016 heeft er een intensieve ontwikkelfase plaatsgevonden in het programma Krachtige Kernen.

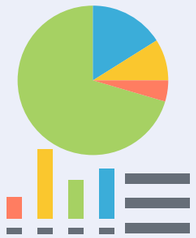

Daardoor hebben we ons in 2017 kunnen richten op het stimuleren, ondersteunen en faciliteren van burgerinitiatieven (dorpentour, subsidieregeling 'Goed idee, doe er iets mee!'). In 2017 zijn dan ook de financiële resultaten zichtbaar geworden. De verwachting is dat in 2017 en 2018 de meeste uitgaven in het kader van programma Krachtige Kernen zullen plaatsvinden.

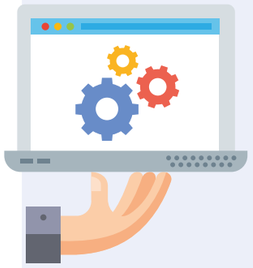

Het resterend budget van 2016 (€ 80.000) is toegevoegd aan het budget van 2017. Het restant van dit budget blijft ook in 2018 beschikbaar. Vanaf januari 2018 worden de kosten van de subsidieregeling 'Goed idee, doe er iets mee!' structureel opgenomen als begrotingspost.

	Begroot 2016	Uitgegeven 2016	Begroot 2017	Uitgegeven 2017*
Dorpentour				
Spectrum	20.600	5.000	15.600	16.603,92
SWB	19.000	3.250	15.750	16.360
Organisatie	625	625	x	435,27
Campagne Goed idee				
Campagne	6.865	0	6.865	2.471,31
Communicatie	0	0	10.000	4845
Subsidie Goed Idee, doe er iets mee!				
	37.910	0	90.000	25.801
Bommelerwaardse uitdaging				
	15.000	0	7.500	15.000
Nog niet concreet				
	0	0	37.910	33,46
Totaal	**100.000**	**8.875**	**183.625**	**81.549,96**

*Stand van zaken 02/01/2018

In totaal is er van 1 januari t/m 31 december 2017 € 81.549,96 uitgegeven. € 25.801 kwam in 2017 ten goede aan 25 subsidieaanvragen via 'Goed idee, doe er iets mee!'.

Het financieel overzicht is een weergave van de stand van zaken op 2 januari 2018 van het budget van het programma Krachtige Kernen. Dit betekent dat uitgaven verwerkt na deze datum niet zijn opgenomen in dit overzicht. Een aantal gehonoreerde subsidieaanvragen zijn nog niet geboekt op het Krachtige Kernen budget en dus niet meegerekend in dit overzicht. De verplichtingenadministratie, waaronder 19 subsidieaanvragen die nog in behandeling zijn, is niet meegenomen in dit overzicht. Ook staat er een voorschot uit bij een samenwerkingspartner. De verwachting is dat een deel van dit voorschot begin 2018 teruggeboekt wordt. Hiernaast vergt de inrichting van het programma en de ondersteuning van initiatieven extra inspanning van de gemeente. Deze kosten ziet u niet terug in dit overzicht.

MAASDRIEL

KRACHTIGE KERNEN